

DECYZJA KOMISJI

z dnia 14 grudnia 2007 r.

przyznająca Zjednoczonemu Królestwu odstępstwo w odniesieniu do regionu Irlandii Północnej zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

(notyfikowana jako dokument nr C(2007) 6281)

(Jedynie wersja w języku angielskim jest autentyczna)

(2007/863/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jeśli ilości nawozu naturalnego, które państwo członkowskie zamierza stosować w przeliczeniu na hektar rocznie, różnią się od ilości określonej w załączniku III pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze i jego lit. a) do dyrektywy 91/676/EWG, muszą one być ustalone tak, by nie stanowiły przeszkody w realizacji celów określonych w art. 1 wymienionej dyrektywy i muszą być uzasadnione na podstawie obiektywnych kryteriów, na przykład tak jak w omawianym przypadku, długich okresów wegetacji i upraw o wysokim poborze azotu.
- (2) W dniu 10 sierpnia 2007 r. Zjednoczone Królestwo przedłożyło Komisji wniosek o przyznanie odstępstwa dotyczącego Irlandii Północnej na mocy załącznika III pkt 2 akapit trzeci do dyrektywy 91/676/EWG.
- (3) Odstępstwo to dotyczy zamiaru zezwolenia przez Zjednoczone Królestwo na stosowanie w Irlandii Północnej do 250 kg azotu na hektar rocznie pochodzącego z odchodów zwierzęcych w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone. Odstępstwo potencjalnie dotyczy około 732 gospodarstw w Irlandii Północnej, stanowiących 2,7 % wszystkich gospodarstw, 4 % użytków rolnych i 5 % dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza.

- (4) Akty prawne wprowadzające w życie dyrektywę 91/676/EWG – *Nitrates Action Programme Regulations (Northern Ireland) 2006 (Regulations 2006 No 489)* – zostały przyjęte i również mają zastosowanie do odstępstwa, o którego przyznanie złożono wnioski.

- (5) Przyjęte w Irlandii Północnej akty prawne w sprawie wykorzystania fosforu w rolnictwie – *Phosphorus (Use in Agriculture) Regulations (Northern Ireland) 2006* – zawierają środki regulujące stosowanie nawozów fosforanowych na użytkach rolnych w celu zapobieżenia zanieczyszczeniu wody. Wymienione akty prawne zakazują stosowania nawozów chemicznych z wyjątkiem przypadków, gdzie wykazano, że stosowana ilość nie przekracza potrzeb danej uprawy, co wymaga w szczególności uzyskania oceny żyzności gleby opartej na analizach chemicznych.

- (6) Przedstawione dane dotyczące jakości wody pokazują, że masy wodne w Irlandii Północnej charakteryzują się niskim stężeniem azotanów. W roku 2005 średnie stężenie azotanów w wodach gruntowych wynosiło poniżej 20 mg/l na 71 % monitorowanych obszarów, natomiast w zaledwie 7 % miejsc poboru próby odnotowano stężenie przekraczające 50 mg/l. Dane na temat jakości wód w rzekach pokazują, że średnie stężenie azotanów w roku 2005 wynosiło poniżej 20 mg/l w 99 % miejsc poboru próby oraz że w żadnej ze stacji monitorowania wartość ta nie przekroczyła 50 mg/l. Średnie stężenie azotanów było we wszystkich jeziorach niższe niż 10 mg/l.

- (7) Według trzeciego sprawozdania z wdrażania dyrektywy dotyczącej azotanów w 72 % stacji monitorowania wód gruntowych stężenie azotanów pozostało na stałym poziomie lub wykazało tendencję malejącą w okresie 1999–2003. W tym samym okresie poziom stężenia azotanów w wodach powierzchniowych pozostał stały lub obniżył się w 87 % stacji monitorowania wód powierzchniowych.

- (8) Zgodnie z art. 3 ust. 5 dyrektywy 91/676/EWG Irlandia Północna realizuje plan działań z 2006 r. (*Nitrates Action Programme Regulations (Northern Ireland) 2006*) na całym swoim terytorium.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, str. 1. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

(9) W ostatniej dekadzie spadła liczebność zwierząt gospodarskich oraz wykorzystanie nawozów chemicznych. Liczebność bydła, świń i owiec spadła odpowiednio o 2 %, 36 % i 22 % w latach 1995–2005. Stosowanie nawozów chemicznych zawierających azotany spadło o 41 % w okresie 1995–2005 i wynosiło 89 kg na hektar w roku 2005. W tym samym okresie stosowanie nawozów zawierających fosfor spadło o 49 % i w 2005 r. wyniosło średnio 7 kg na hektar. Nadwyżka azotanów w skali kraju uległa zmniejszeniu ze 159 kg/ha w 1995 r. do 124 kg/ha w roku 2005.

(10) Z uwagi na duże opady deszczu oraz przewagę gleb słabo odwodnionych 93 % gruntów rolnych w Irlandii Północnej przeznaczonych jest na użytki zielone, z których znaczna część uznawana jest za posiadającą dobre lub bardzo dobre warunki do uprawiania trawy. Z uwagi na utrudnione odwadnianie większość gleb w Irlandii Północnej posiada stosunkowo wysoką zdolność denitryfikacji, co prowadzi do obniżania stężenia azotanów w glebie, a tym samym wypłukiwanych ilości tej substancji.

(11) W Irlandii Północnej 70 % gruntów uprawianych jest ekstensywnie, a na 45 % całkowitej powierzchni gospodaruje się w ramach programów rolno-środowiskowych.

(12) Klimat w Irlandii Północnej, charakteryzujący się rocznymi opadami równomiernie rozłożonymi w ciągu roku oraz stosunkowo wąskim zakresem temperatur, sprzyja stosunkowo długiemu okresowi wegetacji wynoszącemu od 270 dni w roku na wschodnim wybrzeżu do około 260 dni w roku na nizinach w centrum, gdzie użytki rolne wykorzystywane są pod uprawy, a gospodarka gruntami jest prężna.

(13) Dodatkowe dokumenty przedłożone w notyfikacji pokazują, że proponowana ilość 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie pochodzącego z nawozu naturalnego bydła wypasanego w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone jest uzasadniona na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak długie okresy wegetacji i uprawy o wysokim poborze azotu.

(14) Po przeanalizowaniu wniosku Komisja stwierdza, że proponowana ilość 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji celów dyrektywy 91/676/EWG, z zastrzeżeniem spełnienia pewnych ściśle określonych warunków.

(15) Niniejsza decyzja powinna mieć zastosowanie w powiązaniu z programem działań - *Nitrates Action*

Programme Regulations (Northern Ireland) 2006 – obowiązującym w Irlandii Północnej w okresie 2007–2010.

(16) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na podstawie art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo, o przyznanie którego Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do regionu Irlandii Północnej złożyło wniosek pismem z dnia 10 sierpnia 2007 r. w celu zezwolenia na stosowanie większej ilości odchodów zwierzęcych od ilości określonej w załączniku III pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze i jego lit. a) do dyrektywy 91/676/EWG, przyznaje się z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- „gospodarstwa rolne posiadające użytki zielone” oznaczają gospodarstwa, w których co najmniej 80 % powierzchni, na której można stosować nawóz naturalny, stanowi trawa;
- „wypasane zwierzęta gospodarskie” oznaczają bydło (z wyjątkiem cieląt), owce, zwierzęta płową, kozy i konie;
- „trawa” oznacza trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone (krótkotrwałe użytki zielone zakładane są na okres krótszy niż cztery lata).

Artykuł 3

Zakres

Niniejsza decyzja ma zastosowanie na zasadzie indywidualnej i z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 4, 5 i 6 w odniesieniu do gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone.

Artykuł 4

Roczne zezwolenia i zobowiązania

1. Rolnicy, którzy chcą skorzystać z odstępstwa, co roku przedstawiają właściwym organom wniosek o przyznanie odstępstwa.

2. Wraz z corocznym wnioskiem określonym w ust. 1 rolnicy zobowiązują się na piśmie do spełnienia warunków określonych w art. 5 i 6.

3. Właściwe organy zapewniają objęcie wszystkich wniosków o przyznanie odstępstwa kontrolą administracyjną. Jeżeli kontrola wniosków, o których mowa w ust. 1, przeprowadzona przez władze krajowe wykazuje, że warunki określone w art. 5 i 6 nie zostały spełnione, wnioskodawca zostaje o tym poinformowany. W takim przypadku wniosek zostaje odrzucony.

Artykuł 5

Stosowanie nawozu naturalnego i innych nawozów

1. Ilość odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich (w tym odchody pochodzące bezpośrednio od zwierząt) stosowana na użytkach rolnych każdego roku w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone nie przekracza ilości nawozu naturalnego zawierającej 250 kg azotu na hektar, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–8.

2. Całkowita dawka azotu nie przekracza przewidywanego zapotrzebowania na substancje odżywcze poszczególnych roślin uprawnych oraz uwzględnia zawartość tej substancji w glebie.

3. Każde gospodarstwo posiada swój plan nawożenia opisujący płodozmian na użytkach rolnych i planowane stosowanie nawozu naturalnego oraz nawozów azotowych i fosforanowych. Plan ten jest dostępny w gospodarstwie najpóźniej od dnia 1 marca każdego roku.

Plan nawożenia zawiera:

- a) liczbę zwierząt gospodarskich, opis systemu magazynowania i przechowywania wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego;
- b) wyliczenie ilości azotu pochodzącego z nawozu naturalnego (minus straty poniesione podczas magazynowania i przechowywania) oraz fosforu wyprodukowanego w gospodarstwie;
- c) płodozmian oraz powierzchnię każdej uprawy wraz ze szkicową mapką określającą położenie poszczególnych pól;
- d) przewidywalne wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu;
- e) ilość i rodzaj nawozu dostarczonego poza gospodarstwo lub do gospodarstwa;
- f) wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu, jeżeli są dostępne;

g) stosowane ilości azotu i fosforu pochodzącego z nawozu naturalnego w podziale na poszczególne pola (działki gospodarstwa jednolite pod względem upraw i typu gleby);

h) stosowane ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozów chemicznych i innych nawozów w podziale na poszczególne pola.

W celu zapewnienia spójności między planami a faktycznymi praktykami rolniczymi plany zostają poddane przeglądowi nie później niż w ciągu siedmiu dni po wprowadzeniu jakichkolwiek zmian w praktykach rolniczych.

4. Każde gospodarstwo posiada swój rejestr nawożenia, włącznie z informacjami związanymi z zarządzaniem wodą zanieczyszczoną i dawkami stosowanego fosforu. Rejestry są przedkładane właściwemu organowi za każdy rok kalendarzowy.

5. Każde gospodarstwo rolne posiadające użytki zielone, które korzysta z indywidualnego odstępstwa, zgadza się na objęcie kontrolą stosowania, o którym mowa w art. 4 ust. 1, planu i rejestru nawożenia.

6. W każdym gospodarstwie, które korzysta z indywidualnego odstępstwa, co najmniej co cztery lata przeprowadza się analizę gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu w odniesieniu do każdego obszaru gospodarstwa jednolitego pod względem płodozmianu i cech gleby. Wymagana jest co najmniej jedna analiza na każde 5 hektarów użytków.

7. Nie rozrzuca się nawozu naturalnego w okresie jesiennym przed uprawą trawy.

8. Każde gospodarstwo rolne posiadające użytki zielone, które korzysta z indywidualnego odstępstwa, jest odpowiedzialne za dopilnowanie, żeby równowaga gospodarki fosforem, obliczana w oparciu o metodę ustaloną przez właściwe organy zgodnie z art. 7 ust. 2 niniejszej decyzji, nie była wyższa niż 10 kg nadwyżki fosforu na hektar rocznie.

Artykuł 6

Gospodarowanie gruntami

Co najmniej 80 % powierzchni, na której stosuje się nawóz naturalny, stanowi uprawa trawy. Rolnicy korzystający z indywidualnego odstępstwa stosują następujące środki:

- a) krótkotrwałe użytki zielone należy zaorać na wiosnę;

- b) na wszystkich rodzajach gleb bezpośrednio po zaoraniu trawy następuje uprawa roślin o wysokim poborze azotu;
- c) system płodozmianu nie zawiera roślin strączkowych ani innych roślin wiążących azot atmosferyczny. Jednakże nie dotyczy to koniczyny w użytkach zielonych, na których jej zawartość wynosi mniej niż 50 %, ani zbóż i groszku podsianego trawą.

Artykuł 7

Pozostałe środki

1. Stosowanie odstępstwa odbywa się bez uszczerbku dla środków niezbędnych do osiągnięcia zgodności z pozostałym prawodawstwem Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska.
2. Właściwe organy ustanawiają i przedstawiają Komisji szczegółową procedurę obliczania bilansu fosforu w gospodarstwach objętych odstępstwem, uwzględniając dawki fosforu zawarte w koncentratkach, paszy i nawozach oraz fosfor oddawany w produktach (żywe zwierzęta, mięso i inne produkty zwierzęce), paszy i roślinach uprawnych.

Artykuł 8

Monitoring

1. Właściwy organ sporządza i co roku aktualizuje mapy określające odsetek gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, odsetek zwierząt gospodarskich oraz odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem w każdym okręgu. Mapy te są co roku przedstawiane Komisji, po raz pierwszy do dnia 1 maja 2008 r.
2. Monitorowanie gospodarstw rolnych objętych programem działań i odstępstwem prowadzone jest na poziomie pola w gospodarstwie rolnym i w rolniczych zlewniach monitorujących. Referencyjne zlewnie monitorujące są reprezentatywne dla różnych rodzajów gleb, poziomów intensywności i praktyk nawożenia.
3. Badania i analiza składników odżywczych dostarczają danych na temat miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach korzystających z indywidualnych odstępstw. Dane te mogą zostać wykorzystane w modelowych obliczeniach wielkości wypłukiwanych azotanów i strat fosforu z pól, gdzie stosuje się do 250 kg azotu na hektar rocznie w nawozie naturalnym pochodzącym od wypasanych zwierząt gospodarskich.
4. Monitorowanie wody gruntowej, wody glebowej, wody odpływowej i strumieni na terenie gospodarstw należących do miejsc monitorowania zlewni rolniczych dostarcza danych na temat stężenia azotanów i fosforu w wodzie odprowadzanej ze

strefy korzeniowej i wprowadzanej do systemu wód gruntowych i powierzchniowych.

5. Szczególne monitorowanie wody prowadzi się w zlewniach rolniczych umiejscowionych w pobliżu najbardziej narażonych jezior.

6. Przeprowadza się badania, których celem jest zebranie na koniec okresu obowiązywania odstępstwa szczegółowych danych naukowych na temat systemów intensywnego wykorzystywania użytków zielonych w celu poprawy zarządzania substancjami odżywczymi. Badania te koncentrują się na ocenie strat substancji odżywczych, w tym wypłukiwania azotanów oraz strat azotanów i fosforu, w wyniku działania intensywnych systemów produkcji mleczarskiej w miejscach reprezentatywnych.

Artykuł 9

Kontrole

1. Właściwy organ krajowy przeprowadza kontrole administracyjne wszystkich gospodarstw korzystających z indywidualnego odstępstwa w celu oceny zgodności z maksymalną ilością wynoszącą 250 kg azotu pochodzącego z odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich na hektar rocznie, z maksymalnymi poziomami nawożenia azotem i fosforem oraz z warunkami użytkowania gruntów.
2. W oparciu o analizę ryzyka, wyniki kontroli z poprzednich lat i wyniki ogólnych kontroli wrywkowych dotyczących prawodawstwa wprowadzającego w życie dyrektywę 91/676/EWG opracowuje się program kontroli w terenie. Kontrole w terenie obejmują co najmniej 3 % gospodarstw rolnych korzystających z indywidualnego odstępstwa w odniesieniu do warunków ustanowionych w art. 5 i 6.

Artykuł 10

Sprawozdawczość

1. Każdego roku właściwy organ przekazuje Komisji wyniki monitorowania wraz ze zwięzłym sprawozdaniem dotyczącym zmian jakości wody i praktyki oceniania. Sprawozdanie dostarcza informacje dotyczące sposobu przeprowadzania oceny wprowadzenia w życie warunków odstępstwa poprzez kontrole na poziomie gospodarstw i zawiera informacje na temat gospodarstw niespełniających warunków, uzyskane na podstawie kontroli administracyjnych i kontroli w terenie.

Pierwsze sprawozdanie należy przedłożyć do listopada 2008 r., a następnie do czerwca każdego kolejnego roku.

2. Komisja uwzględni uzyskane w ten sposób wyniki podczas rozpatrywania ewentualnego nowego wniosku o przyznanie odstępstwa.

*Artykuł 11***Stosowanie**

Niniejszą decyzję stosuje się w powiązaniu z programem działań Irlandii Północnej – *Nitrates Action Programme Regulations 2006 (Regulations 2006 No 489)* – z dnia 1 grudnia 2006 r. Niniejsze rozporządzenie wygasa z dniem 31 grudnia 2010 r.

Artykuł 12

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 14 grudnia 2007 r.

W imieniu Komisji

Stavros DIMAS

Członek Komisji
